

48 התנה כמה דברים שאסורים את תערובתם מפני חסיבותם, ואומר
 49 התנה **הָרָאִי לְעַרְלָה**, **עַרְלָה** – פירות האילן שנשו שם שישיר בהם
 50 אישור ערלה, הרי הם אסורים את תערובתם מושם ערלה, וה**הָרָאִי**
 51 **לְכָלְאֵי הַכֶּרֶם**, **בְּלֹאֵי הַכֶּרֶם** – ואלו שישיר בהם אישור כלאי הכרם,
 52 אסורים את תערובתם מושם כלאי הכרם, ומכיון שהתנה שנה אגוי
 53 פרך ורימוני בזין לא היה צריך לחזור ולשנותם.
 54 מקשה הגמרא: **וְלִתְרַנֵּי** – ישינה התנה **פְּרֹרוֹת שֶׁל בָּעֵל הַבַּיִת** שהם
 55 גדולים וחשובים, **לְעַזְנֵן חֲמִין בְּפִסְחָה** – שאם נתערב כיבר חמנין
 56 בכיכרות אחרות, ווסטרם בכל שכן, שאף הם דבר שבמנין ואיסורי
 57 הנאה. מתרצת הגמרא: **מֵאן שְׁמֻעָת דָּאָמֵר לְיהִי** – מיהו זה השמעת
 58 שאמר שכירותו נחשבות לדבר חשוב, **רַבִּי עֲקֹבָא**, **הָא תְּנָא לְיהִי**
 59 **תְּמָם** – הרי הוא כבר שנה זאת במשנה בערלה (שם), שמבראר שם
 60 שלחכמים יש שהה דברים שאימים בטלים מחתמת חסיבותם, ו'**רַבִּי**'
 61 **עֲקֹבָא מָוֹסִיף אֲפִי בְּפִסְחָה שֶׁל בָּעֵל הַבַּיִת**', שאף הם נחשבים דבר
 62 חשוב ואינם בטלים. ומכיון שכבר שנה שם, לא הוצרך התנה לשנות
 63 שמו משנה זו.
 64 שנינו בסיטום המשנה: **תְּרִי אַלְוִי** אסורי ואסורים בכל שעוז. הגמרא
 65 מבירתה מודע התנה מכל דבר זה. שואלה הגמרא: **לְמַעַטְיוֹ מְאַי** – מה
 66 מיישת התנה בהו שונה שוב שرك אלו אסורים בכל שעוז. משיבת
 67 הגמרא: **לְמַעַטְיוֹ דָּבָר שְׁבָמְנֵן וְלֹא אִסּוּרִי הַנְּאָה**, כגון חתיכת
 68 נבייה שמוטר בהנאה ונמוךר במניין, שאינה אסורת את תערובתה. א'י
 69 **גַּמְיִי לְמַעַטְיוֹ דָּבָר שְׂהֽוֹא אִסּוּרִי הַנְּאָה וְלֹא דָבָר שְׁבָמְנֵן**, בפרשׂות
 70 חמץ בפסח שאינה אסורה את תערובתה בכל שעוז.

משנה

71 משנתינו דנה בין נסר שנשפר ליה הither, מה דין: **יְיַן נַסְךְ שְׁנַפְלֵל**
 72 **לְבָדָר** שהיה בו יין הither, **בוֹלוֹ אַסּוּר בְּהַנְּאָה**, **שִׁין נַסְךְ אַסּוּר בְּכָל**
 73 **שְׁהֽוֹא**. **רַבָּן שְׁמַעֲון בֶּן גַּמְלָאֵל** אומר, תערובת יין טר אין אסורה
 74 בהנאה את יין של ישראל, אלא ימבר בזילו לעזב **בְּזַבְבִּים**, ונוטל
 75 מהגוי מועות עבור כל היין שבבו, חוץ קדרמי יין נסך שבז – חוץ
 76 מהכסף ששווה הדין נסר שנפל לבור, שאתוינו גנו נוטל מהגוי שלא
 77 להונת מין נסר.

גמרא

78 הגמoria מבירתה כמו ההלכה: אמר רב, **הַלְּכָה בְּגַבְּן שְׁמַעֲון בֶּן**
 79 **גַּמְלָאֵל** שמוברו לגוי חוץ מדמי יין נסר שבוי. וזה רק באומן
 80 שהתערובה **חַבִּית בְּחַבִּית** – חבית יין נסר בהרבה חבויות אחרות, אבל
 81 לא יין בינוי, שכשתערוב יין בינוי, כל היין אסור בהנאה. **וְשַׁמְוֹאֵל**
 82 אמר, **אֲפִילוֹ** אם נתערב יין בינוי, הלכה ררבנן שמעון בן גמליאל
 83 שנאמר לגוי חוץ מדמי יין נסר שבוי. **וְכַא** אמר רפה בר חנאה אמר
 84 רבוי יוחנן, **שְׁאֲפִילוֹ יְיַן בְּיַן הַלְּכָה בְּרַבְּן שְׁמַעֲון בֶּן גַּמְלָאֵל**.
 85 **וְבַן** אמר שמויאל בר נרנן אמר רב כי תנייא, **אֲפִילוֹ יְיַן בְּיַן**. ובן אמר רב
 86 נחמן אמר ונבה בר אבומת **אֲפִילוֹ יְיַן בְּיַן**.
 87 אמר רב נחמן, **הַלְּכָה לְפָעֵשָׂת**, **יְיַן נַסְךְ** – שידוע שהגוי ניסך
 88 לעבודה וריה, אם נתערב יין בינוי, אסור כלוי בהנאה. ואם התערובה
 89 **חַבִּית בְּחַבִּית מִזְוְתָּר**, וימכרו כלוי לגוי חוץ מדמי יין נסר. אבל בסתם
 90 יין של גו, שלא ידרוע אם התנתק לעבודה וריה, **אֲפִילוֹ יְיַן בְּיַן**, מותר
 91 נמכרים בגין ואיסורי הנקה ה'א. **הָא תְּנָא לְיהִי** – מיהו
 92 בתנה כבר שנה דברים אלו שם, במשנה בערלה (פ' ג' מ'), שמנה שם
 93 בהנאה, וימכר לגוי חוץ מדמי יין האסורה.

משנה

94 משנתינו מונה דברים שאסורים בהנאה, ואסורים את מה שהתערבו
 95 בו: **אַלְוִי שְׁאָסּוּרִין וְאַסּוּרִין בְּכָל שְׁהֽוֹ** – שאם נפל אחד мало לאלף
 96 אחרים כמוותו, אסור את כלום. **יְיַן נַסְךְ** – שם התערובה החבית באלף
 97 חבויות, כולל אסורות. **וְעַבְדּוֹת בּוֹבְּבִים** – ערוה שעבדה והתערובה
 98 באלף צורות אחרות, כולל אסורות. **וְעַזְוּזֹת לְבּוֹבִין** – ערור שחובחו
 99 כנגד הלב להוציא את לב הבמה להקטירו לעבודה וריה, והתערוב
 100 באחרים אסור את כלום. **וְשַׂר הַגְּסָקָל** – שור שהרג אדם ונגמר דינו
 101 לסקילה, אם התערוב בשוריהם אחרים כלום. **וְעַנְגָּלה עֲרוּפָה** – עגלת שערפו אותה על שמאלאך בדרכך ולא נודע
 102 מי הרגו, אם התערובה באחריות, כולל אסורות. **וְצַפְּרִי מַצְוּעַ** –
 103 העצופרים שהמצורע צרך להקריב ביום טהרתו, אם התערובה אחת
 104 מאלו בעצופרים אחרות, כולל אסורות. **וְשַׁעַר נַיְר** – שהנזר מגלה
 105 ביום שגמלו למנות את ימי ניירותו, ואסור בהנאה, אם התערובה גיות
 106 שערו בגיות של שאר שעורות, כולל אסורות. **וְפַטְרִר חָמֹר** – בכוורו
 107 של החמור שצריך לפזרתו בשעה, וככל שלא נפדה אסור בהנאה, אם
 108 התערוב בחמורים אחרים, אסורים בהנאה. **וּבְשַׁר בְּחַלְבָּ** – חתיכת
 109 בשר שהתבשלה בחולב וגאנדרה בהנאה, אם חרחה וגאנדרה באלף
 110 התיוכות, ואסורה את כל. **[שְׁעִיר הַמְּשִׁתְלֵיכְךְ לְשַׁזְאָל בְּיַהְוָה]** – אם שחת בהמות
 111 חולין בעודה, נאסרת בהנאה, ואם בישל חתיכת השובה ממנה
 112 והתערובה באחריות כולל אסורות. **הָא תְּנָא לְיהִי אַלְוִי אַסּוּרִין וְאַסּוּרִין בְּכָל**
 113 **שְׁהֽוֹא**.

גמרא

114 הגמoria מבירתה מה הטעם בכל השנויים במשנתינו. מבירתה הגמרא:
 115 **הָא מַיְ קְחַשֵּׁב** – התנה במשנה,இיהו סוג דברים הוא חישב
 116 במסנתינו, אי **דָּבָר שְׁבָמְנֵן קְחַשֵּׁב** – אם הוא חישב את הדברים
 117 שדרכם לתהנבר במנין מפני חסיבותם, אם קר יקשה, **לִרְגָּנִי נְפִי**
 118 **חַתִּיכּוֹת נְבִילָה** – היה לתנה לשנות גם חתיכות נבליה שאמם יתערבו
 119 באחרות, יאסרו אותם, כי גם חתיכות נבליה נמכרות במנין ואסורות
 120 באכילה, **וְאִסּוּרִי הַנְּאָה קָא חַשֵּׁב** – ואם התנה חישב דברים
 121 שאסורים בהנאה, שמכין שאסורים בהנאה הם חמורים לאסור את
 122 תערובתם, יקשה, **לִיְגַּנְיַנְיִי חַמְיִי בְּפִכְבִּפְכִּ** – היה לו לוגנא לשנות גם
 123 שאם התערובה פרוסת חמץ בפסח באלף אחרות כולל אסורות.
 124 משיבת הגמרא: אמר רב הייא בר אבא, **וְאִתְּוִימָא רַבִּי יְצָחָק**
 125 **נַפְחָא, הָא תְּנָא תְּרִתְּתִי אַיִלְתָּה** – התנה זהה סבר שמכין שיש שתי
 126 מעילות לחשיבותו, ווסרים את תערובתם, והיינו שהם דבר **שְׁבָמְנֵן**,
 127 **וְגַם אִסּוּרִי הַנְּאָה**. אבל פרוסת חמץ שתערובה בפרוסות היתה
 128 הויאל ואין דרכה למנות, בטילה ברוב, וחתיכת נבליה, אף שנמכרת
 129 במנין, כיון שמותרת בהנאה בטילה ברוב.
 130 הגמoria מקשה שיש עוד דברים שנמכרים במנין ואסורים בהנאה.
 131 מקשה הגמרא: **וְלִיְתַּי אֲגַנְיִי פְּרַד וְרַיְמַנִּי בְּחַן** – שישנה התנה גם
 132 אגויים הבאים מפרק/, ורימונם הבאים מבדן/, שאם הם אסורים
 133 מחמתם שהם ערלה או כלאים, והתערבו באחרים אסורים את
 134 תערובתם בכל שעוז, **הַדָּבָר שְׁבָמְנֵן וְאִסּוּרִי הַנְּאָה הָא** – שאף אבל
 135 נמכרים בגין ואיסורי הנקה ה'א. **הָא תְּנָא לְיהִי** – מיהו
 136 התנה כבר שנה דברים אלו שם, במשנה בערלה (פ' ג' מ'), שמנה שם
 137 בתנה מהנה רורה דף עד עמוד א תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (יום רביעי)

בניגוב, והוא דורך שם ענבים לאחר הניגוב, היה מפסיק את יינו.

הגמרה מביאה בריתא שמדובר באיך מפסיק את הניגוב: **תנו רבנן**, **תעת – כל שודריםם בו ענבים, והמשח – כל שומצאים בו יין מהבר לחה**, **ולחייב, והמשח – שופכים ררכו יין מכלி לכלி, של עזברי בולבים, העשויים מחרס ואינם מזופפים, רבוי מתר להשתמש בכלים הללו בניגוב – לאחר שניגב, ותקמים אוסרין, ומורה רביבים קבקעים של יין של עזברי בולבים, שאף שלא ציפתו אותם הן אסוריין.**

מבורתה הבריתיא: ולדעת רבינו, מה הפרש בין זה לזה – מה החילוק בין קנקנים, האסורים, לבין כלים אחרים המותרים בניגוב. משיבה הבריתיא: זה מכביניסו בקבים – בקנקנים, נותן העובר בוכבים את הדין כדי שיתקיים שם מן מרובה, ורק אסורים, וזה אין מכביניסו בקבים – אבל גם מחז ומשפר אין נון בהם יין אלא לזמן קצר, וכן דיטים בניגוב. דין נוסח: אם היו הכלים הללו – גת ומחז ומשפך של עז'

ושל אבן, ואני מזופפים, אסוריין, עד שקלוף את החoft שנבלעו יין. הגמורה מקשה סתריה בין הבריתיא למשנתינו. משקה הגמורא: **והתנו** **במשנתינו, שת של אבן שחתה עזברי בולבים, מנבהה והיא מהזורה,** ואילו בבריתיא מבואר שגת של אבן מזופפת, אסורה לדרכי הכל. **ועוד קשה, שבמשנתינו מבואר שלדעת רבינו גת של עז ניגב, ואילו בבריתיא משמע שגת של עז מזופפת אסורה אפילו לרבי, שהרי לא חילק בזה.**

מתרצת הגמורה: המשנה והבריתיא אינן עוסקות באותו אופן, אלא מהנייתין – במשנתינו מזכיר דלא דרך בה הגו ענבים, וכן בגת של אבן לדרכי הכל די בניגוב, ובשל עז סובר רבבי שניגב, ואילו בבריתיא מזכיר דרך בה הגו ענבים, וכיון שנכנס יין בחורייז הוחפה, אפילו גת של אבן אסורה עד שיקלוף.

הגמורה מקשה סתריה נוספת בין המשנה לבריתיא: **אמר מר בבריתיא, העת והמשח והמשח של עזברי בולבים, העשויים מהרס, רבוי מתר בניגוב, מושום שאינים מזופפים, ותקמים אוסרין, וקשה, האנן תנן –** הרי שנינו במשנתינו, גת של קרם, אף על פי **שקלוף את הופת, הרי זו אסורה,** והתעם מושום שהחומר עצמו בולע מהין, וזה של אבן לדברי רבינו סוביר שככל הכלים הללו שעשוים מהרס, ונחרים בניגוב. מתרצת הגמורא: **אמר רבנא, סיפא דמתניתין אהאן לרבען –** הספאה של משנתינו אינה בשיטת רבינו, אלא כשית חכמים החולקים עליו בבריתיא, וסבירים שהגત אסורה. הגמורה מביאה תנאי נוסף בהכרת הגותיות: **דריש רבנא, נעה ארתחו –** הרתיתו את הגת שנקלחה מגוי, ככלומר, גת של עז או אבן המזופפת, ודרכו בה, שהחbearה בבריתיא לעיל שלבדרי הכל היא אסורה עד שיקלוף, אם רצענו להשתמש בה מיד, יגעינה ברותחים. הגמורה מביאה חומרה שנגה רבא בששלח קנקנים ביד גוי: **רבנא, כי הוא מסדר גולפי לרבען –** כאשר רבא היה שולח ביד גוי קנקנים ריקים למקומותיהם בשם "הרפניא", היה נתון אותם בטור שק, וסתור לו אפיקמייחו – והיה הופת את הקנקנים על שפותם, וחתים להו אפיקץ Ichu – וכשהיה קשור את השק היה קושר מעל שלו הנקנה, ורב היה הקנקן נתון בשני חותמות.

מבורתה הגמורה את טעמה: **קבר רבא שכט דבר – כלין שמכניסו** **לקווים –** שמכניסים בו את היין לזמן רב, אפיקלו שאנו מוסר את הכלוי ביד גוי אלא לפי שעה – לזמן מועט, כמו בגיןנו שנשנתנו ביד גוי רק להעבירה ממקום למקום, כדי שלא יהיה רגיל להשותות את כל היין לזמן רב אצל הגוי.

שנינו במשנה שוגי שופת גת של אבן צריבה ניגוב להטהר, הגמורא מבארת מזו דיניגוב. מבורתה הגמורא: **במה ניגב;** משיבה הגמורא: **רב אמר, בקבים.**

תמה הגמורא: וכי **רב אמר בקבים,** התכוון לומר שرك בקבים ולא באפר, והרי בלי אפר אין נקרא ניגוב. וכי **רב אמר בקבים לא בקבים,** והרי אין שמנגבם באפר, וכי התכוון לומר שבקבב לא בקבים, והרי אין נחשב ניגוב ללא מים. משיבה הגמורא: **אלא**

משנתינו דנה איך מכשירים את' – מקום שדורכים בו את הענבים ועשיהם מהם יין), שהגוי ופת אותה ונתן בה מיניה:

עת של אבן – מקום שדורכים בו את הענבים, העשווי מאבן, שופתת עז שופתת עז שופתת אותה עובד בוכבים בזופת, ודרכם היה לשפר מעט יין על הופת להעביר את עשן הופת, ונבלע בזופת מעט מהין, אם בא ישראל להשתמש בגת מנגבה, וליאו מנגבה. **ונת של עז שופתת כוכבים,** רבוי אומר, ניגב, וכדרין גת של אבן, וחכמים אומרים, אין די בניגוב, כיון שבגת של עז שמים יותר ופת, ומן הופת על העז בולעת יותר יין, אלא יקלוף את הופת ואחר כן ינגב. **ונת של חרם, אף על פי שקלוף את הופת, הרי זו אסורה,** מפני שהחרם עצמו בולע מהין, ולא רק הופת.

גמרא

הגמרה דנה איך מכשירים גת שאינה מזופפת לאחר שדרך בה הגו ענבים: **אמר רבא,** מה שנינו שעריך בגת של אבן, הינו **דוקא** **אם שחתה,** אבל אם רק דרך בה הגו ענבים, ולא ופתה קודם לכך, לא – אין צריך ניגוב, אלא די בהדוחת הגת.

תמה הגמורא: **שיטא, הרי שחתה** **תנן** **אמ' דתימא** **בזה ענבים בלוא ופתה, אינה צריכה ניגוב.** משיבה הגמורא: מהו **דתימא** – **היה יכול לומר, שבאמת הוא דתימא אפיקלו אם רק דרך בה הגו צריכה ניגוב, והאי דקפני –** והטעם שנטה המשנה לשון **'שחתה'**, **אולא דמלתא קפנוי –** שנה התרנה את דרך בני אדם, שדריכם לחתת יין בגת שזופפת, לא סגי לה ניגוב – לא די להבשירה בזופת, אלא צריך לקלף מעט מהזופפת, מושום שנכנס יין בחורייז הופת. **תמה הגמורא: שיטא, שחתה** **תנן** **במשנה, ומשמעו שرك אם זיפתת העובר בוכבים מועל לה ניגוב, אבל אם דרך העובד בוכבים** **ענבים בגת שאינה מזופפת, די להבשירה בהדוחת.**

הגמרה מביאה לשון אחרת בדרבי רבא: **איבא דאמרי –** יש שאמרו שמוועה זו בלשון אחרת, **אמר רבא,** מה שנינו שוגת של אבן שופתת עובר בוכבים נכרשת על ידי ניגוב, **דוקא שחתה,** אבל אם דרך בה גת מזופפת, לא סגי לה ניגוב – לא די להבשירה בניגוב, אלא צריך לקלף מעט מהזופפת, מושום שנכנס יין בחורייז הופת. **תמה הגמורא: שיטא, שחתה** **תנן** **במשנה, ומשמעו שرك אם זיפתת העובר בוכבים מועל לה ניגוב, אבל אם דרך בה יין לאחר שופתת,** אין מועל לה ניגוב, משיבה הגמורא: מהו **דתימא** – **היה יכול לומר שהוא דתימא אפיקלו אם דרך בה הגו דתימא –** ונקט התנה לשון זה, כיון שرك דתימא אפיקו דתימא דתימא דתימא – **שחתה אולא דמלתא קפנוי –** נגט התנה בשעה שזופתים אותו, ואין כוונתו למעט אפיקו דתימא דתימא דתימא דתימא – **קא פשטען אין –** لكن השמעינו רבא שאין הדבר כן, אלא כוונת התנה למעט שرك בזופת עריך ניגוב, אבל אם דרך העובד בוכבים ענבים בגת שאינה מזופפת, די להבשירה בהדוחת.

הגמרה מביאה לשון אחרת בדרבי רבא: **איבא דאמרי –** יש שאמרו שמוועה זו בלשון אחרת, **אמר רבא,** מה שנינו שוגת של אבן שופתת עובר בוכבים נכרשת על ידי ניגוב, **דוקא שחתה,** אבל אם דרך בה גת מזופפת, לא סגי לה ניגוב – לא די להבשירה בזופת, אלא צריך לקלף מעט מהזופפת, מושום שנכנס יין בחורייז הופת. **תמה הגמורא: שיטא, שחתה** **תנן** **במשנה, ומשמעו שرك אם זיפתת העובר בוכבים מועל לה ניגוב, אבל אם דרך בה יין לאחר שופתת,** אין מועל לה ניגוב, משיבה הגמורא: מהו **דתימא** – **היה יכול לומר שהוא דתימא אפיקלו אם דרך בה הגו דתימא –** ונקט התנה לשון זה, כיון שرك דתימא אפיקו דתימא דתימא דתימא – **שחתה אולא דמלתא קפנוי –** נגט התנה בשעה שזופתים אותו, ואין כוונתו למעט אפיקו דתימא דתימא דתימא דתימא – **קא פשטען אין –** רק אפיקו דתימא דתימא דתימא דתימא – **שחתה דיה בניגוב,** אבל **דרכ בה הגו לא סגי לה ניגוב – לא די לה ניגוב, אלא צריכה קילוף.**

הגמרה מביאה מעשה שמתבואר בו כדברי רבא בלשון השניה, שאם דרכ הגו בגת מזופפת עירק קילוף של הופת: **כי הוה דאתא לאקמיה דרבוי חיא –** במעשה שהיה באדם שגוי ופת לו את גתו, ובאי רבוי חיא, אמר ליה אה שגוי לאktaria דרבוי ליל, ליל קביה דרבוי ליל, אמר ליה רבוי חיא מעוצרתאי – **תנ לי אדם הידעו לטהר את הגות שליל,** אמר ליה רבוי חיא לרבל, ויל בתריה – **לך עם אדם זה, ותני דלא מוציאת עלי בי מדרשא –** וראה למור לו דרך טובה להכשיר את גתו, ואל תגרום שיפסיד יינו ויבוא לצזוק עלי בבית המדרש. **איל כי היה דתונה שייא טפי –** הלך עמו רב, וזה שגותת להקלקה ביוותה, אמר רב, **הא לראי בニיגוב סני לה –** ודאי שגת זו דיה בניגוב, וכיון שהגוי לא דרך בה. **ב夸 דקא אוניל ואתי –** תור כדידי שהיה רב מהליך שם, **חווא פילאל מותותיה –** ראה חריצים תחת האבן, **ויחוא דתונה מלא חמרא –** וראה שאוות חריצים מלאים יין, חור ברוב ואנטו, **הא לא סגי לה ניגוב –** לגת זו ודאי לא די בניגוב, **אלא יש צורך בקילופ,** כיון שודאי הגו דרך בה ולכן נכנס בחורייז האבן יין של הגוי. לאחר שהזרה כן, אמר רב, **ויתניון דאמר לי –** **חביינו –** וזה היהת בוגרת רבי חוייא דודוי, שאמור לר, **חיוי דלא מוציאת עלי פי מדרשא –** ראה לנו לו דרך טובה להכשיר את גותה, ואל תגרום שיבוא לצזוק עלי בבית המדרש. שאם היהי פוטק לו שדי